ชื่อโครงการ การประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์ไม้เสม็ด

สาขา ป่าไม้

สถานที่ดำเนินงาน พรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส

ผู้ดำเนินงาน สมชัย เบญจชย

พรพิมล มรโชติ

ธวัช จิรายุส

ลักษมี สุทธิวิไลรัตน์

จรัส ช่วยนะ

บุญส่ง สมเพาะ วิชิต สนธิวณิช

บทคัดย่อ

การประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์ไม้เสม็ดนี้พบว่า ปัจจุบันชาวบ้านในท้องถิ่นไม่มี การใช้ไม้เสม็ดขนาดใหญ่แล้ว ไม้เสม็ดหลังตัดพันมีความชื้นเฉลี่ย 102.11% เมื่อนำมาผึ่งแห้ง 8 วัน น้ำหนักลดลง 18% ไม้แปรรูปตัวอย่างมีตำหนิหรือตาไม้น้อยมาก มีค่าความแน่น 580.47-682.59 กก./ม.³ ที่ความชื้น 55.03-85.73% ถึงสภาวะอบแห้ง ด้านรัศมี ด้านสัมผัส ด้านตามยาว และโดย ปริมาตรเท่ากับ 5.00 7.73 0.32 และ 12.63% ตามลำดับ การทดลองเลื่อยไม้แปรรูปโดยใช้เลื่อยใช่ ประกอบกับเลื่อยวงเดือนจุดด้วยมอเตอร์รถไถนาได้ผลผลิตเฉลี่ย 36.25% ของไม้ท่อน ส่วนความยากง่าย ในการเลื่อยแปรรูปไม้เสม็ดเช่นเดียวกับไม้ทั่ว ๆ ไป การทำประดิษฐกรรมจากไม้เสม็ดปรากฏว่าทำได้ง่าย กว่าไม้ยางพาราแต่ด้อยกว่าไม้สัก และไม้เสม็ดสามารถนำมาแกะสลักได้ดีเช่นกัน แต่เนื้อไม้เหนียวและ เป็นเสี้ยนสนทำให้เการแกะสลักยากกว่าไม้สัก ไม้เสม็ดไม่เหมาะสมสำหรับการทำแผ่นไม้อัด เนื่องจากมีลักษณะเสี้ยนสนทำให้เสียเวลาในการต้มและไม้บางที่ปอกไม้ฉีกขาด และการเผาถ่านไม้เสม็ดโดยใช้เตา อิฐขนาด 2 ม.³ แบบชาวบ้านได้ผลเฉลี่ย 29.09% ใช้เวลาในการเผา 5.2 วัน ส่วนเตาอิฐมาตรฐานของ กรมปาไม้ได้ผลเฉลี่ย 30.76% ใช้เวลาในการเผา 2.6 วัน

ABSTRACT

The result of evaluation on utilization potential of Melaleuca cajuputi Powell indicates on local use on large size of M. cajuputi. The average green moisture content of the sample log from M. cajuputi was 102.11% treated in aie dry condition and after 8 days, the weight reduced 18%. The defects of M. cajuputi lumber were few comparing with the other species. The density was 580.47-682.59 kg./m.³ at moisture content 14.87-15.06%, the average specific gravity was 0.59, the shrinkage at green moisture content 55.03-58.73% until oven dry condition was the percentage of radian, tangential, longitudinal surface and volume

as 5.00, 7.73, 0.32, and 12.63% respectively. The experiment of lumbering with chain saw altogether with circular saw and motor of a plow yielded 36.25% of the log. The ability in sawing was the same as the other species. Wood working from M. cajuputi was better than rubberwood but it was worse than teakwood. M. cajuputi was suitable for wood carving but it was more difficult than teakwood carving because of toughness and spiral grain. M. cajuputi was unsuitable for plywood because its spiral grain caused more time for boiling and tore off for veneer peeling. Charcoal from M. cajuputi by local brick beehive kiln capacity 2 m. yielded 30.76%, took 2.6 days of production.